

УДК 332.1:330.3

Лендел О. М.

Мукачівський державний університет

МЕХАНІЗМИ ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Інвестиційна діяльність на регіональному рівні – це необхідна складова стабільного соціально-економічного зростання, що прямо впливає на стан економіки країни загалом. В процесі здійснення інвестиційної діяльності виникає потреба обов'язково зіткнутися з ризиками та успішно їх обійти або мінімізувати. У статті розкрито сутність терміна «ризик» та його відмінність від невизначеності, визначено мету управління ризиками. Визначено інвестиційні ризики регіону за рівнем впливу (зовнішні, внутрішні). Виокремлено основні ризики на макро- та мезорівнях, проаналізовано методичні підходи до оцінювання інвестиційних ризиків та механізми управління ними на регіональному рівні, класифіковано методи визначення ризиковості інвестиційного проекту. Зроблено висновок щодо перспектив інвестиційної регіональної діяльності, визначено необхідні кроки щодо покращення умов залучення та здійснення інвестицій.

Ключові слова: інвестиції, ризик, регіон, інвестиційна діяльність, економічна діяльність, управління ризиками.

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах інвестиції є необхідними для покращення фінансового стану регіону та підвищення його соціально-економічних показників. Ризик є важливою складовою оцінювання перспектив інвестиційних вкладень як на рівні регіону, так і на рівні країни загалом. Більшість інвесторів під час здійснення інвестицій вважає менший ризик більш сприятливим, отже, чим менше ризик, тим вигідніше інвестиції. Хоча математично ризик є величиною симетричною, більшість людей розглядає як ризик лише можливість зниження фінансових показників.

Ризик може мати багато визначень, але загалом класифікується як шанс, що результат або реальний прибуток від інвестицій будуть відрізнятися від очікуваного результату або прибутку, а також не виключає можливості втрати деяких або всіх початкових інвестицій.

Механізми визначення ризиків інвестиційного проекту на регіональному рівні є ретельним дослідженням основних та додаткових факторів, що впливають на інвестиційний клімат регіону та легкість ведення бізнесу, а також є першочерговим кроком системи прийняття рішення про доцільність інвестиційних вкладень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням інвестиційних ризиків та механізмів їх визначення присвятили свої наукові праці О. Гетьман, В. Збарський, І. Крейдич, О. Меленцова, С. Ткач, О. Черевко, Т. Бартон, П. Уокер, А. Кадейра, Дж. Кайзер та інші вчені.

Мета статті. Головною метою роботи є визначення основних методів та механізмів визначення інвестиційних ризиків на регіональному рівні в сучасних умовах економічної нестабільності.

Виклад основного матеріалу. У процесі здійснення будь-якої економічної діяльності суб'єкт господарювання неодмінно зіштовхується з певними ризиками або ймовірністю їх виникнення. У широкому розумінні ризики можуть бути загальноекономічними, або масштабними (на загальнонаціональному рівні), специфічними (характерними для окремих галузей економіки) та індивідуальними (пов'язаними з реалізацією певного проекту для кожного окремого інвестора).

Інвестиційний ризик може бути визначений як ймовірність виникнення втрат щодо очікуваного прибутку від будь-якої конкретної інвестиції через певні економічні, політичні та інші фактори.

Відповідно до трактування деяких авторів ризик – це відхилення фактично встановлених даних від типового, середнього рівня чи альтернативного значення фактору, що оцінюється [3, с. 61].

На думку Ф. Найта [6], ризик – це вимірювана невизначеність, адже підприємець може спрогнозувати або ж розпізнати деякі основні параметри (результати, наслідки, умови) розвитку свого бізнесу в майбутньому.

Т. Бартон, У. Шенкпір та П. Уокер [1] вважають, що в інвестиційно-інноваційній діяльності підприємства або регіону, як правило, існують лише декілька основних видів ризику, що потребують вчасного розпізнавання та перманентного моніторингу, оскільки вони становлять найбільшу небезпеку щодо діяльності.

Питанню ризиків в інвестиційній діяльності присвячено також праці сучасних закордонних вчених. Дж.А. Кейзера, Дж.І.М. Халмана, М. Сонг у роботі «З практичного досвіду: застосування методології діагностування ризику» (“From experience: applying the risk diagnosing methodology”) [14] підкреслюють те, що коли немає ризику, то не може бути й ніякої винагороди. Вчені зазначають, що ризик є особливо необхідним, коли необхідно швидко та успішно запустити нові процеси, тобто під час здійснення інноваційної діяльності.

Дійсно, можливість діагностувати ризики та керувати ними, мінімізуючи їх наслідки, все частіше розглядається як життєво важлива риса інновацій, тому у своїй праці науковці пропонують для діагностування ризику користуватись Методологією (RDM), яка спрямована на виявлення та оцінювання технологічних, організаційних та бізнес-ризиків в інноваційній продукції [6].

Також необхідно відзначити низку досліджень зарубіжного економіста А. Кадарея, таких як «Внутрішні та приховані ризики інноваційних проектів» (“Internal and Hidden Risks of Innovation Projects”) [12], «Зовнішні ризики інноваційних проектів» (“External Risks of Innovation Projects”) [11] та «Ризики інкрементних, диференційних, радикальних та проривних інноваційних проектів» (“Risks of Incremental, Differential, Radical, and Breakthrough Innovation Projects”) [13]. Автор акцентує увагу на тому, що оскільки сьогоденні економічні умови швидко змінюються, а інновації стають надто важливими, то необхідно активно досліджувати та імплементувати практику управління ризиками від малих підприємств до рівня регіону та країни загалом.

Оцінювання ефективності здійснення інвестиційної діяльності обов'язково має доповнюватися визначенням ступеня її ризиковості.

На жаль, достеменно визначити ризики та передбачити їх масштаби не завжди вдається, проте оцінювання ризиків за певними відомими ознаками все ж таки дає змогу здебільшого вчасно

спрогнозувати їх виникнення та мінімізувати вплив на економічну діяльність.

Невизначеність та ризик є одними з найважливіших питань під час розгляду, оцінювання та прийняття рішення щодо певного інвестиційного проекту. Ці два терміни нерідко використовуються як синоніми, хоча вони відображають різні поняття. Невизначеність передбачає, що результат діяльності невідомий (позитивний чи негативний), тому що немає усвідомлення конкретних загроз. Ризик, на відміну від невизначеності, чітко вказує на певні загрози в конкретному середовищі нині або в перспективі. Рішення зазвичай вважається ризикованим або невизначеним, якщо воно має декілька можливих результатів, деякі з яких є незадовільними чи навіть збитковими.

Ризик, пов'язаний з проектом, аналізується в науковій літературі як можливе розсіювання результатів щодо рівновірогідного результату [4, с. 14].

Слід зазначити, що нині існують досить успішні теоретичні розробки, методики та практичні механізми та забезпечення стабільності динаміки інноваційно-інвестиційного розвитку. Перевага цих механізмів полягає в тому, що вони враховують невизначеність за допомогою формалізованих моделей, що безпосередньо включають концепції, перевірені практичним досвідом. Ці моделі та механізми дають змогу відносно точно прорахувати пов'язаний з проектом ризик та забезпечують значний прогрес щодо визначення основних загроз, пов'язаних з невизначеністю.

Експерти Всесвітнього Економічного Форуму вже понад 10 років досліджують 50 глобальних ризиків у п'яти різних сферах, а саме економіці, геополітиці, довкіллі, соціальній та технологічній сферах. В одній з нещодавніх доповідей було надано домінуюче значення в системі глобальних ризиків саме геополітичним, що ми можемо спостерігати сьогодні на рівні нашої країни. До категорії економічних ризиків, що викликають максимальну занепокоєність, віднесені ризики безробіття та неповної зайнятості, підйом цін на енергоносії, фінансові кризи. Разом із соціальними ризиками та ризиками розвитку кібертехнологій вони загрожують стабільності глобальної економічної системи загалом. Також актуальною є необхідність прийняття до уваги регіональних ризиків у результаті кризових процесів в Європейському Союзі (міграційні процеси, рівень безробіття) [5, с. 49].

Інвестиційний ризик є однією з основних складових регіонального інвестиційного клімату, адже від його рівня залежать вірогідність втрати інвестиційних вкладень та рівень їх прибутку. Ступінь регіонального ризику насамперед залежить від політичної, соціальної, економічної, кримінальної ситуації в країні, але може також бути окремими явищами, притаманними конкретному регіону.

Ключовою метою управління інвестиційними ризиками в регіоні є захист інвестиційних вкладень, залучених у його соціально-економічний розвиток, від шкідливого впливу зовнішніх та внутрішніх факторів. Суб'єктами інвестиційного процесу (насамперед, йдеться про регіональні та центральні органи влади як головних посередників у цьому процесі) на основі отриманих результатів аналізування та оцінювання ризиків інвестиційної діяльності в регіоні приймаються відповідні управлінські рішення щодо того, які методи й засоби застосувати [8, с. 28].

Загалом виділяють такі три методичних підходи до оцінювання інвестиційних ризиків [2, с. 320]:

- ризик дорівнює сумі добутків можливих збитків, зважених з урахуванням їх ймовірності;
- ризик оцінюється як сума ризиків від ухвалення рішення та ризиків зовнішнього середовища (незалежних від внутрішніх рішень);
- ризик як добуток ймовірності настання негативної події та ступеня негативних наслідків.

На макрорівні враховується ризик у масштабі всієї країни, який є нестабільністю економічних, соціально-політичних, фінансово-монетарних та інституціональних умов системи та її складових тією чи іншою мірою, в якій вони можуть вплинути на здатність держави, окремих видів діяльності та організацій досягати своєї мети, дотримуватись перед іноземними кредиторами своїх зобов'язань. Інформацію про ризики на макрорівні можна отримати зі звітів консалтингових підприємств, що спеціалізуються на їх оцінках. Вони можуть включати різноманітні індекси, головними з яких є індекс політичного ризику; індекси поточної економічної активності; індекси можливостей для переведення капіталу та прибутків; індекси можливостей отримання прибутків [5; 10].

Ризики, пов'язані з інвестиційною діяльністю, можна передусім класифікувати на макро- та мікроризики. Основні макроризики поділяються на такі чотири групи [9, с. 12]:

- ризик економічного спаду;
- ризик фінансової кризи;
- політичний ризик;
- соціальний ризик.

Ранжовані за рівнем впливу інвестиційні ризики регіону можна класифікувати таким чином [7, с. 137–138].

1) Зовнішні інвестиційні ризики – це ризики, які виникають зовні інвестиційного об'єкта (регіону) і на які вплинути неможливо. Їх умовно можна поділити на:

- глобальні ризики, тобто ризики, пов'язані безпосередньо з діяльністю людства та/або з питаннями глобального характеру;
- міжнародні регіональні ризики – ризики, що виникають внаслідок процесів, які відбуваються у світі та впливають на розвиток інвестиційної діяльності в регіоні (прикладом може бути світова економічна криза, яка істотно вплинула на стан інвестиційної діяльності в регіонах України);

– державні ризики, тобто ризики, що мають загальнодержавний характер і виникають внаслідок дій законодавчих і виконавчих органів влади.

2) Внутрішні інвестиційні ризики регіону, пов'язані з процесами та об'єктами, які відбуваються безпосередньо на території регіону. Зокрема, їх можна розділити на:

– загально-регіональний ризик – ризик, який поширюється лише на регіональний масштаб і пов'язаний з діями регіональних органів влади, екологічною ситуацією в регіоні, його соціально-економічними особливостями тощо;

– галузевий ризик – ризик, який притаманний лише конкретній сфері господарювання (наприклад, у сільському господарстві ним є можливість неврожаю, у видобувній промисловості – зменшення або завершення корисних копалин, які видобуваються);

– ризики суб'єктів господарювання – ризики, які виникають безпосередньо на об'єктах інвестування (насамперед, це прорахунки в економічному обґрунтуванні інвестиційних проектів підприємств);

– ризики особи – ризики, які мають суб'єктивний характер.

Управління ризиками передбачає вибір засобів їх оптимізації. Світовою практикою вироблені та можуть використовуватись такі [5]:

- уникнення ризику;
- утримання ризику;
- зменшення ризику.

Щодо першого засобу, а саме уникнення ризику, то в сучасних економічних умовах він практично неможливий, до того ж приносить більше збитків, ніж прибутків. Уникнути будь-якого ризику можна лише тоді, коли нічого не робити.

Утримання ризику пов'язане з реалізацією інноваційної стратегії, а також повної відповідальності самого інвестора за його фінансові вкладення.

Оптимізація ризикових ситуацій шляхом зменшення ризику здійснюється перш за все за рахунок формування та застосування змішаних стратегій, у яких поєднуються різні стратегії [5, с. 51].

Відповідно до ступеня ризику можна визначити три способи управління ними на рівні регіону:

– попередження можливих та недопущення зростання наявних інвестиційних ризиків, якщо їх рівень є низьким;

– попередження можливих та мінімізація наявних інвестиційних ризиків, якщо їх рівень є середнім;

– мінімізація наявних та ухилення від ймовірних інвестиційних ризиків, якщо їх рівень є високим [8, с. 28–29].

Оцінювання регіональної інвестиційної привабливості регіону має також включати, окрім інших елементів, інтегральний показник інвестиційного ризику регіону.

Особливістю цього інтегрального показника інвестиційного ризику є його значна нестабільність у часі. Хаотичні коливання показника інвестиційного ризику є індикатором загальної нестабільності економічного та соціально-політичного середовища в сучасній Україні. У стабільній ринковій економіці показник ризику, як правило, відносно стабільний або має динаміку, що відрізняється регулярним характером (наприклад, циклічним), а зниження або підвищення показника викликане впливом екстраординарних факторів. При цьому на фоні стійкої динаміки такі коливання особливо помітні та піддаються поясненню. В сучасних українських реаліях зміни відбуваються відразу за багатьма позиціями ризиковизначальних факторів, тому динаміка рівня інвестиційного ризику часто видається випадковою та складною для пояснення. Окрім того, нетривалість періоду досліджень унеможливає відстеження макротенденцій у зміні показника, зокрема циклічних процесів. Практично одиничними є випадки незмінності інтегрального показника ризику. Таким чином, сьогодні найбільш привабливими для потенційних інвесторів є ті регіони України, які забезпечують відносну соціальну стабільність, володіють багатим ресурсним та/або конкурентноспроможним виробничим потенціалом [9, с. 11].

Загалом існує декілька підходів до визначення інвестиційного ризику [9, с. 12].

1) Імітаційна модель врахування ризику, що є коректуванням грошового потоку з подальшим розрахунком NPV (англ. “net present value”, NPV – чиста поточна/приведена вартість) для всіх варіантів (аналіз чутливості). Методика аналізу в цьому разі така: для кожного проекту складають три можливих варіанти розвитку, а саме песимістичний, найбільш ймовірний та оптимістичний. За кожним варіантом розраховують відповідний NPV, а також розмах варіації NPV. Проект

із великим розмахом варіації вважається більш ризикованим.

2) Методика побудови безризикового еквівалентного грошового потоку. В основу цієї методики закладено ідеї, розвинуті в рамках теорії корисності та теорії ігор. Розглядаючи поелементно грошовий потік ризикового проекту, інвестор намагається оцінити, яка гарантована, тобто безризикова, сума буде потрібна йому, щоби бути індивідуальним до вибору між цією сумою та очікуваною, тобто ризиковою, величиною k-го елемента потоку.

3) Методика поправки на ризик ставки дисконтування припускає введення поправки до ставки дисконтування:

– встановлюється вихідна вартість капіталу СС (або WACC), призначеного для інвестування;

– визначається (наприклад, експертним шляхом) премія за ризик, асоційований з цим проектом, для кожного проекту (rab);

– розраховується NPV зі ставкою дисконтування r:

$$r = CC + rab;$$

– проект з більшим NPV вважається кращим.

Мета аналізу інвестиційного ризику полягає в наданні потенційним інвесторам потрібних даних для прийняття рішення про доцільність вкладання коштів у певний проект; прогнозуванні захисних заходів у разі можливих фінансових втрат. Для прорахунку ризику відповідно до сучасних міжнародних стандартів використовується статистичний аналіз.

Необхідно зазначити, що одним з найефективніших способів уникнення інвестиційних ризиків є їх страхування.

Під час страхування інвестицій страховими ризиками є ті, що спричиняють повну або часткову втрату (неповернення) інвестицій, додаткові витрати під час реалізації застрахованої інвестиційної діяльності, недержання (недодержання) запланованого прибутку від інвестицій, ліквідацію юридичної особи (смерті громадянина – приватного підприємця), тобто отримувача інвестицій, банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності, тобто отримувача інвестицій [8, с. 32].

Висновки і пропозиції. Загалом регіональними органами влади щодо попереджувальних заходів управління ризиками та їх мінімізації перш за все необхідно створити максимально сприятливий інвестиційний клімат. Водночас найбільш ефективними способами попередження інвестиційних ризиків у регіоні є їх моніторинг та прогнозування. На протипагу превентивним методам управління інвестиційними ризиками регіону, доцільним буде створення та вдосконалення регіональної інноваційно-інвестиційної інфраструктури.

Всі вищеперераховані фактори здатні значно підвищити інвестиційну привабливість регіону, отже, його соціально-економічні показники, зокрема рівень зайнятості населення, збільшення персонального доходу, підвищення рівня безпеки, що роблять свій вклад у покращення соціально-економічної ситуації на рівні країни.

Список використаних джерел:

1. Бартон Т., Шенкир У., Уокер П. Комплексный подход к риск-менеджменту: стоит ли этим заниматься. Москва, 2003. 208 с.
2. Гетьман О. Економіка підприємства: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ, 2010. 488 с.
3. Збарський В. Природа ризику, його джерела, критерії та оцінка. *Економіка АПК*. 2011. № 8. С. 61–65.
4. Крейдич І. Механізм формування стратегії мінімізації ризиків промислового підприємства при управлінні його інвестиційними ресурсами і моделюванні ресурсних потоків. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 1. С. 13–19.
5. Меленцова О. Ризик-менеджмент у виборі вектору інституційних трансформацій зовнішньоекономічних відносин. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 24. С. 47–52.
6. Найт Ф.Х. Риск, неопределенность и прибыль. Москва, 2003. 360 с.
7. Ткач С. Зовнішні інвестиційні ризики регіону. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2013. Вип. 33. Ч. 1. С. 137–143.
8. Ткач С. Удосконалення управління ризиками інвестиційної діяльності у регіоні (на прикладі Львівської області). *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 15. С. 28–33.
9. Черевко О. Аналіз інвестиційних ризиків – передумова комплексного соціально-економічного розвитку регіону. *Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник. Серия: Экономические науки*. 2006. Вып. 73. С. 10–17.
10. Business Risk Service. *Business Environment Risk Intelligence*: веб-сайт. URL: <http://www.beri.com/Publications/BRS.aspx> (дата звернення: 23.05.2019).
11. Kadareja A. External Risks of Innovation Projects. *Innovation Management*: веб-сайт. URL: <https://innovationmanagement.se/2012/08/20/external-risks-of-innovation-projects> (дата звернення: 23.05.2019).
12. Kadareja A. Internal and Hidden Risks of Innovation Projects. *Innovation Management*: веб-сайт. URL: <https://innovationmanagement.se/2013/07/15/internal-and-hidden-risks-of-innovation-projects> (дата звернення: 23.05.2019).
13. Kadareja A. Risks of Incremental, Differential, Radical, and Breakthrough Innovation Projects. *Innovation Management*: веб-сайт. URL: <https://innovationmanagement.se/2013/07/29/risks-of-incremental-differential-radical-and-breakthrough-innovation-projects> (дата звернення: 23.05.2019).
14. Keizer J., Halman J., Song M. From experience: applying the risk diagnosing methodology. *The Journal of Product Innovation Management*. 2002. № 3. Р. 213–232. URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.196.348&rep=rep1&type=pdf> (дата звернення: 23.05.2019).

References:

1. Barton T., Shenkir U., Uoker P. (2003). Kompleksnyj podhod k risk-menedzhmentu: stoit li jetim zanimat'sja. [An integrated approach to risk management: is it worth doing this?]. Moscow: Vil'jams. (in Russian)
2. Het'man O. (2010). Ekonomika pidpryemstva [Business Economics], 2nd ed. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. (in Ukrainian)
3. Zbars'kyj V., Lypoviak-Mielkoz'rova A. (2011). "The nature of the risk, its sources and evaluation criteria", *Ekonomika APK*, vol. 8, pp. 61–65.
4. Krejdych I., Nakonechna O., Nakonechnyj I. (2017). Mekhanizm formuvannia stratehii minimizatsii ryzykiv promyslovoho pidpryemstva pry upravlinni yoho investytsiinyh resursamy i modeliuvanni resursnykh potokiv [The mechanism of forming a strategy for minimizing the risks of an industrial enterprise in the management of its investment resources and modelling of resource flows]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 13–19.
5. Melentsova O. (2016). Ryzyk-menedzhment u vybori vektoru instytutitsiinykh transformatsii zovnishnoekonomichnykh vidnosyn [Risk management in the choice of the vector of institutional transformations of foreign economic relations]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 24, pp. 47–52.

6. Najt F.H. (2003). Risk, neopredelennost' i pribyl'. [Risk, uncertainty and profit]. Moscow : Delo. (in Russian)
7. Tkach S. (2013). Zovnishni investytsiini ryzyky rehionu [External investment risks of the region]. *Zbirnyk naukovykh prats' Cherkas'koho derzhavnogo tekhnolohichnogo universytetu. Ser. Ekonomichni nauky*, vol. 33(1), pp. 137–143.
8. Tkach S. (2013). Udoskonalennia upravlinnia ryzykamy investytsiinoi diialnosti u rehioni (na prykladi Lvivskoi oblasti) [Improvement of risk management of investment activity in the region (on the example of the Lviv region)]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 15, pp. 28–33.
9. Cherevko O. (2006). Analiz investytsiinykh ryzykiv – peredumova kompleksnogo sotsialno-ekonomichnogo rozvytku rehionu [Analysis of investment risks – a prerequisite for comprehensive socio-economic development of the region]. *Nauchno-tehnicheskij sbornik*, vol. 73, pp. 10–17.
10. Business Risk Service. *Business Environment Risk Intelligence*. Available at: <http://www.beri.com/Publications/BRS.aspx> (accessed: 23 May 2019).
11. Kadareja A. (2012). “External Risks of Innovation Projects”. *Innovation Management*. Available at: <https://innovationmanagement.se/2012/08/20/external-risks-of-innovation-projects> (accessed 23 May 2019).
12. Kadareja A. (2013). “Internal and Hidden Risks of Innovation Projects”, *Innovation Management*, available at: <https://innovationmanagement.se/2013/07/15/internal-and-hidden-risks-of-innovation-projects> (accessed 23 May 2019).
13. Kadareja A. (2013). “Risks of Incremental, Differential, Radical, and Breakthrough Innovation Projects”. *Innovation Management*. Available at: <https://innovationmanagement.se/2013/07/29/risks-of-incremental-differential-radical-and-breakthrough-innovation-projects> (accessed 23 May 2019).
14. Keizer J. (2002). “From experience: applying the risk diagnosing methodology”. *The Journal of Product Innovation Management*, vol. 3, p. 213–232. Available at: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.196.348&rep=rep1&type=pdf> (accessed 23 May 2019).

Лендел О. М.

Мукачевский государственный университет

МЕХАНИЗМЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ РИСКОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЕКТА НА РЕГИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ

Резюме

Инвестиционная деятельность на региональном уровне – это необходимая составляющая стабильного социально-экономического роста, которая напрямую влияет на состояние экономики страны в целом. В процессе осуществления инвестиционной деятельности возникает потребность обязательно столкнуться с рисками и успешно их обойти или минимизировать. В статье раскрыты сущность термина «риск» и его отличие от неопределенности, определена цель управления рисками. Определены инвестиционные риски региона по уровню воздействия (внешние, внутренние). Выделены основные риски на макро- и мезоуровнях, проанализированы методические подходы к оцениванию инвестиционных рисков и механизмы управления ими на региональном уровне, классифицированы методики определения рискованности инвестиционного проекта. Сделаны выводы о перспективах инвестиционной региональной деятельности, определены необходимые шаги по улучшению условий привлечения и осуществления инвестиций.
Ключевые слова: инвестиции, риск, регион, инвестиционная деятельность, экономическая деятельность, управление рисками.

Lendiel Oksana

Mukachevo State University

MECHANISMS FOR DETERMINING THE RISKS OF AN INVESTMENT PROJECT AT A REGIONAL LEVEL

Summary

In the current economic conditions, investments are necessary to improve the financial status of the region and improve its social and economic indicators. Investment activity at the regional level is a necessary component for a stable social and economic growth, which directly affects the economy of the state. Attracting investment also contributes to the introduction of new technologies, increase production efficiency, creation of quality human capital. The purpose of the article is to identify the main methods and mechanisms for determining investment risks at the regional level in the current conditions of economic instability. In the process of investment activity, it is necessary to inevitably face the risks and successfully circumvent or minimize them. The article reveals the definition of the term “risk” and its difference from “uncertainty”, also the purpose of risk management is determined. The mechanisms for assessing the risks of an investment project at the regional level are a thorough study of the main and additional factors affecting the investment climate of the region. In broad terms, risks can be general economic or large (at the national level), specific (characteristic to certain sectors of the economy) and individual (related to the implementation of a particular project for each individual investor). The investment risks of the region according to the level of influence (external, internal) are analyzed in the article. The main risks on macro- and meso-level are outlined; the methodical approaches to assessing investment risks and their management mechanisms at the regional level are analyzed, methods of determining the riskiness of an investment project are classified. The conclusion about the prospects of regional investment activity is made and the necessary steps to improve the conditions for attracting investments are identified. In general, regional authorities in the aspect of preventive measures on risk management and their minimization, first of all, need to create the most favorable investment climate. At the same time, the most effective way to prevent investment risks in the region is to monitor and forecast them.

Keywords: investment, risk, region, investment activity, economic activity, risk management.